

Riskinarviointiyksikkö
Kirsi-Maarit Siekkinen

20.5.2010

Kokous: 8th Meeting between Focal Points and EFSA**Paikka: Spanish Food Safety and Nutrition Agency AESAN, Madrid, Espanja****Aika: 5-6.5.2010****Osallistuja: Kirsi-Maarit Siekkinen****Lisätietoja: www.efsa.europa.eu**

Espanjan elintarviketurvallisuusviraston AESAN (www.aesan.msps.es) pääjohtaja Ana María Troncoso González avasi kokouksen, jossa käsiteltiin mm. Focal Point –verkoston mandaattia ja toiminnasta raportointia. Kokouksessa käytiin läpi myös tietojenvaihtoon perustettua Information Exchange Platformia sekä tähän perustetun uuden työryhmän tehtäviä. Kokouksessa esiteltiin myös artikla 36 listan organisaatioille tarkoitettuja Extranet – työympäristöjä (Art36-NET, Art36-DATABASE). Kokouksen puheenjohtaja Benhard Berger esitteli EFSA:n lausuntojen tekemistä ja valmisteluprosessia.

Focal Point –verkoston toimeksiantosopimus

FP -toiminnasta on kirjoitettu sopimus, joka sisällöltään vastaa EFSA:n ja FP –organisaatioiden välistä vuosittain tehtävää sopimusta (sis. mm. FP:n roolin, tehtävät ja työskentelytavat). Sopimukseen on mahdollista jättää kommentteja SCO -yksikölle 23.5.2010 mennessä.

Focal Point -raportti 2010

FP:t raportoivat aikaisempien vuosien tapaan vuoden 2010 aikana suoritettuja tehtäviä ja niihin käytettyjä resursseja. Raportointipohja ei ole juurikaan muuttunut edellisestä vuodesta, mutta EFSA haluaa jatkossa tarkemman tehtävien mukaan eritellyn kustannusraportoinnin, johon EFSA on laatinut yksityiskohtaisen ohjeen* (esim. yleiskustannusprosentti on kiinteä 7%). Resurssien käyttö ilmoitetaan edellisten vuosien tapaan sopimuksen allekirjoituspäivästä 15.11.2010 asti ja budjetti resurssienkäytölle ajalle 16.11-31.12.2010. Tehtävät raportoidaan puolestaan koko vuoden osalta (1.1-31.12.2010). Raportointiin liittyviä kommentteja on mahdollista jättää SCO -yksikölle 23.5.2010 asti.

* Guideline for Statement of Financial Resources in Focal Point Report (luonnos)

Information Exchange Platform (IEP) tiedonvaihtoympäristö ja uusi työryhmä

EFSA:n ja jäsenmaiden väliseen tiedonvaihtoympäristöön IEP:iin on päivitetty tähän mennessä 654 pääasiassa riskinarviointiin liittyvää dokumenttia. Tämän vuoden FP -toiminnan yhtenä painopistealueena on jatkaa edelleen IEP:n kehittämistä, sekä päivittää sitä kansallisilla riskinarviointitapahtumilla. Koska kaikki maat eivät ole aktivoituneet käyttämään IEP:ää Saadia Noorani EFSA:sta esitteli IEP:ää käytännössä, sekä siihen perustettuja uudehkoja työkaluja (IEP Statistics ja IEP Reporting).

FP:jeja muistutettiin myös päivittämään IEP:iin tietoja käynnissä olevista riskinarvioinneista. IEP:iin on tähän mennessä ladanneet ko. tietoja ainoastaan Suomi ja Saksa. Monet maat kokivat ongelmaksi sen, että heillä tiedot käynnissä olevista hankkeista ovat luottamuksellisia. Keskustelua luottamuksellisuudesta jatkettiin ja FP:jeja muistutettiin myös EFSA:n tekemien IEP -kuukausiraporttien olevan luottamuksellisia, jolloin niiden edelleen lähettäminen ei ole sallittua. EFSA piti kuitenkin ”Suomen mallia” – jossa FP lähettää s-postilla tiedon IEP:iin ladatuista dokumenteista riskinarviointia tekeville asiantuntijaryhmille – hyvänä. ”Suomen mallissa” asiantuntijat päättävät otsikon perusteella haluavatko he dokumentin itselleen. FP hakee pyynnöstä dokumentin IEP:stä erikseen sitä pyytäneille asiantuntijoille.

(Allekirjoittaneelle voi lähettää pyynnön liittyä IEP -asiantuntijapostituslistalle, jossa kertoo minkä EFSA:n tiedepaneelin alle sijoittuvista asioista on kiinnostunut tietoa saamaan). Oikeuksia järjestelmään on mahdollista saada EFSAsta AF -jäsenen erillisellä pyynnöllä.

Kokouksessa keskusteltiin myös tietojen jakamisesta suunnitteluasteella olevista riskinarvioinneista, riskinarviointiin liittyvästä tiedonkeräyksestä sekä tutkimuksesta ja niiden lataamisesta IEPiin. Tämän tiedonvaihdon taustalla on välttää Euroopan tasolla mahdolliset päällekkäiset työt, samalla myös EFSA ja jäsenmaat saavat tietoa tulevista hankkeista. Tätä tietoa EFSA on kerännyt mailta joko EFSA:n Extranetissä sijaitsevaan taulukkoon (Reporting table on planned activities) tai vaihtoehtoisesti IEPiin päivitettyjen työsuunnitelmien muodossa.

IEPin ympärille on perustettu uusi työryhmä (IEP WG) sekä arvioimaan että kehittämään IEPiä. Työryhmän ensimmäisenä tehtävänä on arvioida IEP:n käytettävyyttä ja hyödyllisyyttä. Työryhmän - joka koostuu sekä EFSA:n henkilöstöstä että kymmenestä jäsenmaan edustajasta (allekirjoittanut mukaan lukien) - aloituskokous pidettiin web -kokouksena 23.4 tulivuorituokasta aiheutuneen uhan rajoittaessa lentoja. Työryhmä tulee touko-kesäkuussa lähettämään kyselyn kaikille IEP -käyttäjille.

EFSA:n työympäristöt artikla 36 listan organisaatioille (Art36-NET ja Art36- DATABASE)

Kokouksessa Martina Kurisova ja Ilias Papatryfon esittelivät EFSA:n yhteistyöorganisaatioille rakennettuja Extranet -ympäristöjä (Art36-NET ja Art36-DATABASE), joiden tavoitteena on lisätä ja helpottaa organisaatioiden yhteydenpitoa EFSAan, samoin kun esim. helpottaa apurahahakemuksista poikineiden hankkeiden hallintaa. Art36-NET (<https://sciencenet.efsa.europa.eu>) avattiin viime vuoden joulukuussa. EFSA:n yhteistyöorganisaation kontaktihenkilöille on lähetetty tähän liittyvät käyttäjätunnukset ja salasanat. Käyttöoikeuksia järjestelmään on myös FP:llä, AF:llä ja EFSA:lla. Edellä mainittujen lisäksi EFSA voi myöntää oikeuksia myös muille Artikla 36 listalla olevien organisaatioiden edustajille.

Lyhyesti Art36-NET -ympäristö sisältää kolme pääsivua: 1) "Networking" -ympäristö on tarkoitettu kaikkien käyttäjien väliseen erilaisten tietojen vaihtoon. Uutena ominaisuutena sivu sisältää etsintätyökalun, jolla voi etsiä esim. partnereita muista artikla 36 listan organisaatioista hakuihin liittyen; 2) "Open calls" -sivu sisältää listan avoinna olevista apurahahauista (ainoastaan artikla 36 organisaatioille rajatut haut); 3) "Ongoing and finalized projects" -sivu sisältää puolestaan tiedot käynnissä olevista ja päättyneistä hankkeista. Etsintätyökalulla voi etsiä ja suorittaa hakuja esim. etsiä hakusanalla kasviterveyteen liittyviä hankkeita – jolloin saa esille kaikki kasviterveyteen liittyvät artikla 36 organisaatioille myönnetyn apurahan turvin rahoitetut hankkeet. Päättyneisiin hakkeisiin on liitetty myös hankkeesta valmistunut raportti. Käynnissä olevista puolestaan näkee mm. mikä tutkimusryhmä on hankkeen "voittanut". Hankkeita varten alustassa on myös ns. suljettu työympäristö, jonne vain hankkeessa mukana olevat pääsevät. Tässä työympäristössä hankkeen jäsenet voivat työstää ja muokata projektiin liittyviä dokumentteja, sekä jakaa dokumentteja toisilleen. Ympäristöstä löytyy myös kalenteri sekä keskustelufoorumi hankkeen käyttöön.

Art36-NETistä EFSA on tehnyt hyvän käyttäjäoppaan, jonka avulla on helppo lähteä käyttämään työympäristöä. Lisätietoja ja ohjeistusta saa myös allekirjoittaneelta efsafocalpoint@evira.fi sekä EFSA:n SCO -yksiköstä: Cooperation.Article36@efsa.europa.eu.

Art-36 DATABASE avataan lähiaikoina. Tällä hetkellä se on vielä testivaiheessa. Tässä työympäristössä EFSA:n yhteistyöorganisaatioiden edustajat voivat muokata ja päivittää kyselylomakettaan, mistä se on myös aina löydettävissä. Myös artikla 36 listalle haluavat voivat rekisteröitymällä ympäristön käyttäjiksi täyttää kyselylomakkeen täällä (www.efsa.europa.eu/art36/registration). Hakuajankohtaa uusille organisaatioille ei ole päätetty, mutta kokouksessa keskusteltiin mahdollisuudesta avata haku, kun riittävän monta uutta hakemusta on "jonossa". Huom! Kyselylomakkeen lähettämien EFSA:n tapahtuu edelleen "reittiä": Focal Point → MMM → EU -edustusto → EFSA. Ainoastaan Artikla 36 listalla olevien organisaatioiden edustajat voivat tehdä teknisiä muutoksia (esim. muutos kontaktihenkilön yhteystiedossa) suoraan EFSAan.

Focal Pointteja pyydettiin informoimaan näitä asioita maidensa organisaatioille.
(Suomen FP järjesti aiheesta 17.5.2010 seminaarin suomalaisille artikla 36 organisaatioille:
http://www.evira.fi/portal/fi/evira/organisaatio/focal_point-toiminta/seminarit/)

EFSA:n lausuntojen tekemisestä

Benhard Berger esitteli lausuntojen tekoprosessia (www.efsa.europa.eu/en/efsahow/workflow.htm), ja Tanskan ja Ruotsin FP:t kertoivat käytännön kokemuksia PLH- ja PPR -tiedelautakuntien jäseninä lausuntojen tekemisestä.

Lausunnot voivat olla: 1) EFSA:n tiedepaneelien tai tiedekomitean laatimia (opinions, statements, guidance) tai ne voivat olla 2) EFSA:n omia lausuntoja (statements of EFSA, guidance of EFSA, conclusions on pesticides peer review, reasoned opinions, scientific reports of EFSA, technical reports of EFSA). Myös 3) EFSA:n apurahahankkeista tai hankintasopimuksista laaditut raportit voidaan laskea lausunnoiksi (niitä ei kuitenkaan julkaista EFSA Journalissa, jossa julkaistaan ainoastaan EFSA:n omia tuotoksia).

FP:t tukevat lausuntojen tekemistä mm. välittämällä kansallisesti aineistotietopyyntöjä, hakujen avauduttua tietoja apurahahauista ja toimeksiantotarjouksista sekä asiantuntijahauista. FP:t välittävät kansallisesti myös tietoja lausuntojen mahdollisista kommentoinneista.

Muut asiat

- ✓ Raportti vuoden 2009 FP –toiminnasta on saatavilla EFSA:n www-sivuilla: www.efsa.europa.eu/en/fp/docs/fpactivities2009.pdf
- ✓ Ensi vuonna avataan haku uusille asiantuntijajäsenille EFSA:n tiedepaneeleihin.
- ✓ Bernhard Berger muistutti Focal Pointteja, että mikäli kokouksessa haluaa esittää oman aiheen, on EFSA:an oltava yhteydessä viimeistään 10 päivää ennen kokousajankohtaa, jotta aihe saadaan mahdollisen lisämateriaalinen kera asialistalle ja muiden kokoukseen osallistuvien on mahdollista tutustua aiheeseen etukäteen.
- ✓ Kroatia järjestää kongressin riskianalyysistä 10.6.2010 (lue lisää: www.hah.hr)
- ✓ EFSA:n seuraava kollokvio, joka käsittelee elintarvikkeiden luokittelua (Scientific Colloquium on Food Classification: Unambiguous ambiguity – the challenge of describing food), järjestetään Parmassa 23-24.6.2010 (*Huom. muuttunut ajankohta*). Seuraava kollokvio käsittelee kehityksessä olevia riskejä (emerging risks) ja se järjestetään 15.10.2010.
- ✓ Keskusteltiin virtuaalokokouksista (tele- web- ja videokokoukset)

Seuraavat Focal Point –kokoukset; 9th Focal Point Meeting 6–7. 10.2010 Budapest (Unkari).
Alustavat kokousajankohdat v. 2011: 10th 9-10.2; 11th 11-12.5; 12th 5-6.10.

JAKELU: Eviran jory, K.Savela, M.Aho/MMM, S.Turunen/Suomen Kuluttajaliitto